

PRÒLEG

Després d'una sèrie de contactes entre la Societat d'Onomàstica i diversos membres del Centre d'Estudis d'Ulldecona arran d'un article aparegut a la revista *Rails*, publicació d'aquesta última entitat, va quedar palès l'interès pel món de l'onomàstica de molts investigadors de les Terres de l'Ebre.

D'aquí va sorgir la idea d'organitzar el XXIII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica en aquesta zona.

A la tardor de 1996 van reunir-se a Ulldecona, d'una banda la Societat d'Onomàstica, representada pel president, el Sr. Albert Manent, i per l'altra, membres del Museu del Montsià, de l'Arxiu Comarcal de les Terres de l'Ebre i del Centre d'Estudis d'Ulldecona. En aquesta reunió la Societat d'Onomàstica exposà les línies mestres pel que fa als objectius, el contingut i l'organització del Col·loqui i condicions sobre la publicació de les actes.

Després de diverses reunions, el dia 19 de març de 1997 se signà a Ulldecona l'acord de col·laboració per a l'organització del XXIII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica entre les que seran les entitats organitzadores: el Museu, l'Arxiu i el Centre d'Estudis i es designa oficialment Ulldecona com a seu ideal per a la seva realització.

En la següent reunió es van designar els membres dels comitès Científic i Organitzador, formats, el primer per Pere Navarro i Gómez, Tomàs Badia i Navarro, Isabel Bobes i Castell i Ferran Grau i Verge; i el segon, per Àlex Farnós i Bel (Museu del Montsià), Albert Curto i Homedes (Arxiu Històric Comarcal de les Terres de l'Ebre), Caterina Brusca i Campos, Joan Josep Garrit i Callarisa, Francesc Itarte i Vericat, Celi Subirats i Ferré i Joaquim Virgili i Guàrdia (Centre d'Estudis d'Ulldecona), i es va designar aquest darrer com a secretari de l'organització.

Immediatament després, els dos comitès iniciaren els treballs necessaris per posar en marxa el Col·loqui.

Es van establir tres àmbits de treball, encapçalats per les següents ponències:

Àmbit 1: Onomàstica del Baix Ebre i el Montsià.

Ponència: Noms i malnoms del Baix Ebre i el Montsià, d'Albert Aragonés Salvat.

Àmbit 2: Toponímia dels Països Catalans.

Ponència: El lèxic valencià medieval soterrat en la toponímia (o l'estratoponímic català a València), d'Emili Casanova i Herrero.

Àmbit 3: Antroponímia i dialectologia dels Països Catalans.

Ponència: Qüestions geolingüístiques i sociolingüístiques a l'entorn del tortosí, de Pere Navarro i Gómez i Miquel Àngel Pradilla i Cardona.

El Col·loqui, que va tenir lloc els dies 25 i 26 d'octubre de 1997, es va iniciar amb un total de 120 inscrits procedents d'arreu dels Països Catalans, des de gent de la Catalunya Nord fins a Benidorm. Destacà la gran participació de gent del País Valencià, fet que demostra la importància geoestratègica d'Ulldecona i de les Terres de l'Ebre com a punt de confluència entre el País Valencià i el Principat, en particular, i de tot l'àmbit de parla catalana, en general.

El desenvolupament de les sessions va demostrar el bon nivell qualitatiu dels estudis presentats, la major part dels quals ara es publiquen.

Per raons diverses (textos definitius arribats fora de termini, treballs que s'apartaven del contingut marcat per l'organització en els diferents àmbits...) algunes comunicacions no apareixen publicades en aquestes Actes.

Pel que fa al tractament dels textos que es publiquen, el Comitè Científic s'ha limitat a fer-ne la revisió lingüística (respectant la procedència geogràfica dels autors) i a unificar mínimament els criteris d'edició.

L'objectiu del Col·loqui, que era el foment de l'inventari onomàstic del català, es va aconseguir àmpliament. A més, i potser d'una manera heterodoxa en un col·loqui d'onomàstica, tal com va manifestar l'acte de cloenda el president de la Societat d'Onomàstica, Albert Manent, es va fer una interessant aportació al camp de la dialectologia, sobretot pel que fa a l'estudi de la variant tortosina.

Si fins ara l'únic precedent d'aquest Col·loqui per a les nostres terres s'havia donat a Tortosa l'any 1981, quan l'estudi de l'onomàstica i de la dialectologia del sud del Principat estava encara a les beceroles, a partir d'ara serà indefugible la referència als estudis aportats durant aquells dies a Ulldecona.

Voldríem agrair l'àmplia assistència i el gran interès demostrat per la gent d'Ulldecona i les poblacions veïnes, així com la presència i suport del director general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Lluís Jou, del vicepresident de la Diputació de Tarragona, Ramon Panisello, del president del Consell Comarcal del Montsià, Daniel Rius, de l'alcalde d'Ulldecona, Lluç Raga i del regidor de Cultura d'aquest Ajuntament, Javier Martínez.

Finalment, no podem oblidar el treball i la il·lusió de tota la gent que va fer possible un dels esdeveniments culturals més importants que han tingut lloc a Ulldecona els últims anys.

Comitè Científic